

נתיבות שלום

שבועות

ויל' כוה מאה"כ עד מחרה השכת השבעית
במספר חמישים ים, שהוא נגד ויכור המדות לפני
קביה' מוקש בעבטים. אך כי עדרין אין ד'
להגע לבי' מון חורה, וק' ע"ז והקרבתם מנהה
חדרה לה, היא הקלה להבא להקריב מנהה של
התהדרשות, וכמו שפי' הרה'ק' מברדיישוב ז"ע
במאה'כ ואsha אחכם על כנפי נשרים, ע"פ מה
שכתבו הראשונים (ע' רד'ק' ישע'י) שקרוא נשר
עש' שמשיר נוצחות השנות כשמודן ומתחדש
א/ בנות הדרשות, וכוכ' תחדר כנש' גערוי' (תחליט
ק). עד'ץ צרען איש יהורי להסיט מעצמו בזה החג
הה' אען כל עברו הרישן ולהחדר כברי' חדרה. וו'ש
והקרבתם מנהה חדרה לה' שעם ישראל ייריך מנהה
של התהדרשות לה, וכמאמר מון בכ"א ויז' ע"כ
יעוב רוש דרכו, לא שיתקן את דרכו אלא שייננה
מכל וכל, כי מה ייעיל לו אם רק ייכנס תיקונים
באותה דרך דרכך בה עד עתה, ועליו לעבור כליל
לדרך אחרת, וזה העצה לאיש היהודי שיכל להציג
בחיה' חוג השבעות וקביה'.

ו/ ואיתא מהאר' ק' בגודל קדושת הלילה זהה,
אשר בו חולין הוראות ח' הארץ, והשעות האלו מה
ההעתים האכוות ביותר בשנה, אשר בהם היא בחייב
ורוקתי' עליהם מיס טהורם וטהרתם וכו'. והנה כמו
שש ענן זה בעולמות העליונים, כך זה שיר גם כל
אחר ואחד, שהקב'ה נתן לו מיס טהורם שיכל
להתהדר, אם רק יעשה מצרו את ההכמה להקריב מנהה
חדרה בקביה'.

עד' הי' בגילויים הגודולים של מעמד קבלת התורה
כדאיתא במדרש (שמ' ר' לב' וועה) שישראל מתעלן או
עד' לבי' מלאכיהם, כדרכ' (חולמים פב) אני אמרתי א'
אתם ובני עליין כלכם. והזה'ק ר' ברוך ממי'בון
ויז' ע' אמר על מאחז'ל' (שבת פח): שכ' דיבור
ודיבורו שיצא מפי הקב'ה חזורי' ישראלי לאחורי'ין ז'ב
מל', מגודל הפחד בשעומם מפי הגכוות, והוא מלאי
השרות מודין אוטם, שנאמר מלאי' בבאות יודען
ירודין, אל תקי' יונאן אלא יידען. שצעק הר'ב א'יך
היעו' מלאי' השורת להתקרב אל הגופים והקדושים
של ישראל, כי' שחי' במתן חורה. ואח'כ' השיב על
כן, ייזון הוא מלושן דר, והינו' של' ייניקת
המלאים היא מהעבודה של ישואל, ואשר מורה
נשמון' של ישראל נעצר כל השפע בעולמות
העלוניים, והוא המלאים מוכרים להחויר את
ישראל למוקםם. שיש למדוד מהשאהלה והתשובה הוו
כאיו' דרגה גבורה הוי' ישראל בעט' קבלת התורה.
וכדאיתא, שכבר' הי' רואי' להיות או התקין הגמור.

בינוניט, והכמה שפוחחים את הפסרים לפני כל
ההורן, ואומרים לו שירין הקביה' להחלה' אףה
ללחוב את עצמן, והוא ע"פ מה שבצווין להמנגה
בשה' החוצה, אם ליכתב עם הציקים המגוונים
המוסרים עצם כליל להש'ת' או ח'ז' להיפך ועפ' ז' גם
גמ' נאכ' רינה. וענן זה שיר' ג' ב' ביט' הרין
דשבועות, היינו' מה שמקכל עלו' להבא, וכדאיתא
באו'ה' הק' שבועות הואר' מל' שבועה, והוא יט' ט'
של' ב' שבועות, השבועה שישראל שביעים לקב'ה'
לשם'ו התורה, ושיהו' נאמנים לו עד טיפת דם
האחרונה, ושבועה שנשבע הקב'ה לישראל שלא
ימרים באומה אחרה, דזה יעוזו של זה שביעות
שבועה האמוניין בין' קב'ה' ישראל. ומסעט זה צרך
להכנה ורכחה' בחייב' מוקדק שבעתים, רהה' איה
בכאר אברהם (פר' וארא') בעין הגולה מאמ'ע'
שבמערים' הי' התעבות המרות עד שלא' ה' פשר
שהיה' הגולה עי' ייכור המרות. ורק בכת' האמונה
נגאל, אכן כדי שוכלו' לקל' התורה דיו' מוכרים
שייה' גם ייכור המרות. וכך' שכת' הרה' ז' ז'ל
ששבועות המרות היא' המרכבה להשראת התורה, שרך
מי שוקן כבר מדורתו' יכול' לקל' את התורה; ע'כ
צריכים לעבדות מי' הפסירה כתנה' לקב'ה' ליז'ן
המרות ויכר' ברוח' זינך' בכבי' מוקדק שבעתים. אמן
גם לאחר כל מה שייחורי' מוכך' מדורתי', כמה' בכלל
הוא מסוגל' להציג בעבורתו' שלו' לחייב' קב'ה' היה
יכל' לברא' ביום חמוץ' והיינר' רוגה' עליית' ביותר
בדיקות' בה. וככל' הקדושת לוי' (פר' יתרו) שאפלו'
אם ייכן את עצמו כל השנה לא סג'. אכן חשבו'ו
במה' שמחדר' ומקבל' אלה'.

יעוזו'ו של יום לעולם ה' דברך נצב' בשמיים

חthonoth, וזה מתן תורה, וכן במדרש (שהר' ג. ב)
בז' חותנו' וה ט'י, גם' בכל שנה ושה' קיימים ביום
הה' הזה חוג השבעות, במ' ים' ים' חותנו' והנה' ביום
חותנו' יש' גם' חי' ויתן משאת' ציד' המלך (אסטר' ב),
שב'ים חותנו' נו'ן ומלך מתנות' כל' גובל', אמן יש'
ען' שהשגב'וי' תנוט' מאר', ואחר' שמתואמן' ונדח'ק
להכנס פנימה להיכל המלך, כל' בקשתו' היה' זון' פט'
לחם להחיות' נפשו הרעבה, וככל' בא' היכל' המלך
זוחקים' ממן, קטנות' כאלו' אתה מקש' מהמלך. הר'י
ט/ בהיותך' כאן' ביכר'ך' לבקש' שחטמל' ישריר' אותך'
עו'שר' ר' ובוגאל' לגמ'ר מעוניין', ומה' הנך' מקש' פט'
לחם' גורי'א. ע'ז' ביום מתן תורה' שהוא' זון' חותנו',
הבקשה' צריכה' לחיות' והשאינו' ה' אלקיים' את' בכת'
מודעין', את' הכרחה' של' חוג' השבעות, שהיא
והקרבתם' מנהה' חורה' לה', מנהה' של' התהדרשות,
שיתהדר' לאדם אחר' חולשין. וגם' אם לא' קיים' את
קבלת' התורה' של' השנה' והקדמת', שהה' קבלת'
הторה' החדש'ה' בח'י' ביט' זון' מה' מורה' קה'ל' (כרכ' נז')
ז' יע'ק, אל' תקי' מורה' אל' מאושעה, וה'יינר'
שהה'ק' צריכה' לה'ז'ת' אצל' יהורי' בכבי' ארוסין
ונושאין'.

אמ' רוחה' א' אמרות טהרות' ספ' צרכ' בעליל' לאו'ן
מזקק שבעתים (זה'ל'ים יב). י'ל' ומרומו' בתאי' קרא
על' קביה' שבר' שמעו' ישרא'ת' הקביה' להחלה' אףה
טהרו'ו, והם' הי' או' בכבי' מזקק שבעתים, שבע'
פעמים שבע', שם' מ'ט ימי' הספירה' שה'ם נצרכ'ו
ישראל' ג' וועשו' מזקקים. כי' רוק' ע' יהו' בכבי' מזקק
שביעים' הי' א' אמרות' קבל' את' אמרות' ה'.
דר'ה' עני' ההכמה' שקורדים' חוג' השבעות, לא' מצינו'
כו'וגמ'תו' בכל' הוראה' בשאר' ימי' טומם. ה'ן כל'
התקופה' הגדלה' והארוכה' של' ימי' הספירה', ונד'
שצ'ר'ן' שי'ו' חמי'ת' של' י'ס'ר' מה' א' פלו' ים'
א'ז'ה, והן עני' שלושת' מי' ה'ה'ב'לה', אשר' כו'ו' של'
ענ'י' קביה' ה'ם' נ'ז'ים' ס'ז' ו' שיר' ב'כל' שנה'
ו'אנ'ם' כל' ה'רו' ע'ק' קדושת' ה'ו'ם, כי' ה'ה' ג' ו'א'
וא'ז'ים', כמ' ז' מה'ר' ז'ה' ק' ש'ח'י' חוג' השבעות' ה'ו'
בדרגה' ג'ב'ה' ז'ב' מז'ב'ו' ז'ז' ע' ד hog' השבעות' ג'ב'ה' מז'ב'ו'
ה'ר'ה'ק' ז'ב' מז'ב'ו' ז'ז' ע' ד hog' השבעות' של' השנה', ומה'
ער'ק' יש' לעני'ין' הגשמי' א' הי' מ'ט' י'ת'ר' או'
ג' חוג' השבעות' ה'ו' ים' הדין' הו'ו'ג'ן', שב'
קובע'ים' את' כל' הרה'נו'ות' של' האדם' לכל' השנה'
ומי' שוקר' הו'ה' ממה' ש'ב' הר'י' ק' א' פלו' ז'ז' בסדר'ו' א'ז'
דא'ז'ל' בעצורה' וידו'ן' על' פירוט' א'ז'ל', הא'ל'ן' ר'מו'
לקב'ה' אל'יא'נו' ובר'ב'א, ופירוט' הא'ל'ן' ה'ם' נ'ש'מו'
ישראל' פירוט' הא'ל'ן' ר'בר'ב'א, וכע'צ'ר' נ'ד'ו'ן' נ'
ש'מו'ת' ישראל' ע' הרה'נו'ות' של' השנה', שב'יה' ז'ז'
על' המז'ן' הגשמי' ושב'יעות' ג'ב'ה' מז'ב'ו'
ו'הנה' יש' דין' על' העבר' ו'ש' דין' ש'ד'ו'ים' ע' העבר'
ו'ע'ז' ד'ה'יא'ת' ב'חול'ות' יע'ק' י'ס'ף' (פר' פ'ח'ט)
ז' במא'ז'ל' של'ושה' ספר'ים' נ'פ'ח'ים' בר'ה' א'חר' של'
ריש'ים' ג'מו'ן' ז'ה' א'ז'ק'ים' ג'מו'ר'ים' ז'ה' א'ז'ק'ים'

ה'יא'ת' בטפה'ק' ד'כ'ש' שהה'ר'ה'ק' ה'יא' נ'ע'ת'
ך' ק' קבלת' התורה' ה'יא' נ'ע'ת', שכ'ל' שנה' יש' נ'ע'ת'
ב'ז' חותנו' ז'ו'ה' ק' קבלת' התורה' מ'ח'ו'תנו', וזה' שאנו' א'מ'ר'יט'
בת'פ'לה' וב'ק'ידוש' ז'ו'ן' מ'ח'ו'תנו', אין' פ'יר'וש'ו' ש'נק'ב'
כ'ין' ז'ר' ל'ו'ם' ש'בו' נ'ן' ל'ג'ו'ה'ק' ה'ה' ז'ו'ן' מ'ח'ו'ת'
אל' בא' כל' שנה' ו'שנה' הח'ג' ה'ק' ה'ה' ז'ו'ן' מ'ח'ו'ת'
ה'ר'ה'נו'ת' הא'ד'�'ן', ו'בו' י'ו'ד'ו'ס' הא'ה'ר'ות' של' ק'בלת'
ה'ר'ה'נו'ת' הא'ד'�'ן', ול'ק'ן' ע'ז'פ' ש'ב'צ'א'ת' ישראל' ז'ז'
מ'ח'ו'ן' מ'ז'ו'ן' ז'ז' ז'ז' (ע' ב'ג'א' ס'צ' צ'ז'), מ'ז' מ'ק'יר'
ז' י'ז' ר' ב'ס'ז' ז'ו'ן' מ'ח'ו'תנו', כי' אין' ה'כ'ונה' על' ה'ו'
ש'נ'י'ת'ה'נו'ת' ז'ו'ן' מ'ח'ו'תנו', אלא' ל'ז'ן' מ'ז' ש'מ'ת'ה' נ'ע'ת'
ש'נ'ה' נ'ח'נ'ת'ה'נו'ת' ז'ו'ן' מ'ח'ו'ת'ה'נו'ת', וכד'אי'ת'
ה'א'ה'ר'ו'ל' ע'ז'פ' (ש'מו'ת' ט') מ'ש'ה' ד'כ'ר' ו'ה'ל'ק'יט'
יע'ג'נו' ב'ק'ול', מ'ש'ה' ד'כ'ר' לא' כת'ב' אל' מ'ש'ה' ד'כ'ר' ג'ו'
ר'מו' לה'ח'ד'וש'ות' ק'בלת' התורה' ש'כ'ל' שנה'
ו'כ'ש' ש'יר'ות' ב'ז'ו'ם' ז'ה' ה'ה'ר'ה' ז'ה' נ'ע'ת'
חו'ה', נ'ק' ז'ו'ר'ים' ז'ם' כל' ז'ג'ל'ו'יט' ש'ה'ז'י' ב'ק'בלת'
ה'ר'ה'נו', ה'ק'לו'ת' ז'ה'ר'ק'ים' ז'ש'א'ר' ע'נ'י' ק'ב'ה' ז'ה' ש'ה'ז'י'
ט'ול'ם' נ'ע'ת'ים' ז'ק'מ'ק'ב'ל' ש'כ'ע'ת'ה' ש'ה'ב'ע'ש'ט' ה'ק' ז'מ'ז'
ז' ח'ו'ה' ז'ה' ח'ו'ה' ז'ה' ח'ו'ה' ז'ה' ח'ו'ה' ז'ה' ח'ו'ה' ז'ה' ח'ו'ה'
ה'ב'ר'ק'ים' ז'ה' ש'ה'ז'י' ב'ק'בלת' התורה' ז'ה' ל'פ' ז'א'נ'ה' ז'ה' ו'ר'א'נ'ה'
ש'ד'ר'ש'ו' ז'ו'ל', ז'ה'י' ת'ע'נ'ת', ע'ז'פ' צ'א'נ'ה' ז'ה' ו'ר'א'נ'ה'
ב'ג'ו'ת' צ'י'ז'ן' ב'ק'בלת' התורה' ז'ה' ב'ע'ט'ה' ש'ע'ט'ה' ז'ה' א'מו' ב'ז'ו'ם'

ויום קגריט, היום הזה בו יורדים כאמור הגילויים של קב"ה, וכל היהודי צריך למצואו בנספו ולהודות בכל מהותו לפ' ערכו, בחרי אתה הרוחת לדעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו, ולזכות לבחוי והקרבתם מנחנה חדשה לה". וככום חתנו מבקש איש היהודי מהש"ח דבר אחד, שלא יהיה עני וסומא, ושיצא ממאסרו העמומים שהוא כלוא בו, אשר כל דבר פועל מסתיר בעדו את אור האלקות, והוא גם המהארות היא יומי לא דעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו.

ואם כי עשייקי אן ובחשוכא שרין, הר' גים לג' ערכנו שיין עניין זה של אהה הראת ליעט, וכמאה"כ (ישע"י מ) שאו מרים עינייכם וראו מי ברא אלה. דוחינו לראות את מה הפועל בנפעל, ושמקל הביראה נcir וגראה את ברורה כל העולמים נגיד עיניינו תמיין, אשר זו מעין הכח' של אהה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו, ושיקויים בנו כמאמר הרה' ק' מדורזין וע"ז, ובש"ע מוחלני לך עוזר' מוחלני לך עוזר' ובכלב שטאראת את העינש שלא להמתלה כבהתות עלי אדרמות. דאמ' אינן וזה מא ברא כל אלה, שיש דברים המסתתרים בעדו שלא יראת, הר' הוה בכח' סומא החשוב כמהת (נדירים סד'). ואיתא רבפה' ק' דברת שלמה (פ' בחוקותי) שבא אליו אחד מאנשיו והחטן שוווצה מאיד לעובוד את הש'ית אך הוה טרוד ביטור בעסקיו, ובגלל זה רחוק הוה מהבורה ית' ש', והшибו, הנה הקב' ה' הוה הר' אין טוק', וכל העולמות כגרגרי חרדל כנגזרו ית', ואין אפשר שמעט עניין עוזר' הזה שהם שותה והבל יסתירו בערך את הכרוא הגודל והונרא.

וונתנה מוקף קדושת הלילה

עכטם למזרי להשי"ת, וכן ע"ז לכה"ת, כאשר זהה המודרגה הגכויה ביחס לעברות ה' שייחורי מבטל עצמו למזרי כאן ואפס מפניו ית'. דהיינו של פטרו החטאים מלאי' בחתקטלות לו בענין יהוכ'פ' (המוכא לעיל) כראיאת בקרושות רק כאשר יהוי מבטל עצמו למזרי שאינו מכפר רק בשעה שעמדו לפני הר סיני והיינו ע"י ישראל בשעה שעדמו לפני הר סיני והיינו ע"י החטולות לה' בהקדמתו נעשה לנשמע דמהוחר לטלhor טהרו. וזה פ"י מאחוז'ל שמלאכי השורט המתייר כל יהורי בכ' כתורים אחד כנגד גנשא וחד בכגדי גנשא, הכוונה לעניין הקדרימה שהקדריימו גנשא לנוושמע, דהינו שקיבלו עליהם את הענשה ואחת והשמע במודוגה לעליזה מהונן החתקטלות גנורה לנויש ית'. וזה פ"י מי גילה לבני זו וה שמלאכי השורט משתמש בזו, כי מודוגה זו של החתקטלות היא דרגת המלאכים הבלתי כליל לפני הש"ת וזאת בהם שמאן של ישות, וישראל בקה"ת ע"ז שהקדריימו גנשא לנשמע העהלו ייכ' למזרגת המלאכים הבלתי כלים למזרי להשי"ת. שעיל יודה המשיכו את עצם קה"ת.

זה מה שמצינו שההכהנה של שורול למתן תורה
הייתה עי' וירוח כל העם אשר במחנה, וכמו שאחוז'ל
(ברכות כב) החותם ונינה באימה ובידאה ברוח
ובויע, שמכה החתבולות הגענו לה, כי כל עוד
шибורי שיוציא בחשכת החומר אינו רואה את גדלות
הכורה, ומיליא אינו מרגיש מאומה, לא אימה ולא
יראה לא רוחת ולא ויע, אלא עי' שהתקדים נעשה
לנשמע וכיטלו עצם לוגמי להשיית נתנקו
ממוסרות החומר וראו עין בעין את גדלות הכרוא
ונתמלוא באימה וביראה ברוחת ובויע. ועיי גם
השיגו את הדרגה העילאית ויתיצבו במחנית ההר,
מורומו על תכלית ההכנע, נומכים ושלפים אפילו
מהר סני. וכ' זו תני הכהן לקבבה'ת שיבטל
ישראל לזרמי את עצמו ואת חומריוון. לפי
שבקבב'ת היו ישראל צרייכים להגעה לחדלית
הבדוקות בהשיית', ואין אודט מוסgal לה גוך רק כאשר
מכבל לזרמי את עצמו ואת חומריוון

וזהו מ"ש (במוסף ר'יה) אתה נגלי בען בכורח על עם קדרך לזרב עם וגו', גם כל העמלם כלו חל מפניך וכוריות בראשית חרדו מפרק בהגלוותך מלכנו על הר סייני ללמד לעמך תורה ומצוות. ובמדרשו (שמורי כט, ט) איתא, כשהנתן הילכ'ה את התורה

וכמ"כ ה' בקבה"ת שנפתחו כל ז' הרקיעים וכל החחוות וראו הכל שאין עוד מלבדו, כמו שאמרו חז"ל (מובא ברשי" זברוט ד) עה"פ אתה הראת לדעתי כי ה' והוא האלקט אין עוד מלבדו ומפני שבעלונה ונונה חזריטים ומתרגלים כל הגילויים שהי' בעה קבה"ת, הרי בודאי סגולות היום הזה להגיאע לאתת הראת לדעתי כי ה' והוא האלקט אין עוד מלבדו, שזו המדרגה הגדוולה ביהור אצל יהודין וכדייתא (רב"ר יא, ח) שמשרע"ה ביבום פוטרתו אמר ר' רבינו של עולם דבר אחד אני מבקש מכם שיבקעו כל השערים שבעשיות והחותמות ויראו שאין זולחן. וכמו שאמר פ"א מון ה' מקוברין ז"ע, שככל הימים הנוראים בישך רך דבר אחד, שיפתחו כל ז' הרקיעים ויראו הכל שאין עוד מלבדו. וכיודע הפסיקו מהורה"ק מברדייטשוכ ד"ע שפ"א הרישע עולמות בתפלתו בחג זהה, עד שצעק אבא וחימאי המתראה אלינו כמו שנגנית לאבחןינו בהר סני, והמשיך בתפלתו במדוגות עילאיות כלפידי אש עד שצעק בקהל אנו רואים א' תמי', והוא לו או גילויים ורואים ונשגבים אשר לאנו כל מוחא סביל דא.

וונתנה מוקף קדושת הלילה

הנה כמו שאמרם ברה' בכוכב' כ' ונתנה תורה
קדושת היום. רואו לתנשו חוק קדושת הלילה ה'
זה, שמחניות רבות נמצאו כי זה הלילה הנעלם
והמורם ביטורו מכל השנה, וככלשון הפע' ח'
מהארץ' שלhorat ח' האור תלו' כהה והלילה.
וכדייאת באספה' ק' כל עניין התקיונים הנעשים בלילה
זהו, שכנו נשלים תיקון כל סדר המודות, כי כל המודות
מתה לעילא עד מורת בתר נתקנו כבר בימי הספירה,
אך בלילה הזה הוא תיקון מorth כתור הנשלמים לmorph
בקדושת בתר דומוסק. וע"ז העוברה יול' עניין עוברת
הקדוש שבלילה הזה, כי היה שקבה' ח' היה נצחית,
ומחרשת בכל שנה שנה בזמנ' זהה, כמו שאמרם
בחפלה זמן מתן תורהנו ורהיינו שעתה הוא הומן של
נתנית המורה' ק', א' ב' עבורות הלילה הזה הוא ההכנה
ללאכ'ת שמיני' מחר

ווננה מבואר בספה"ק שיע"מ היהת מכה אתעדל"ע, וכברכ' (שםות יט) אתם ראייתם אשר עשית למצוירים ואשא אתכם על כני נשרים ובכך אתכם אליו, משא"כ קב"ה היהת צורכה לענודות של ישראל מכח אמתורואה ולחתחא וכדר' ועתה אם שמעו בשם בוקול וכו'. ולפ"ז יש לבאר מה היהת הכהנה שמעו בוקול וזה זכו לקבל התורה. ואם מצינו של ישראל שעיל יהה זכו לקבל התורה. בחוז' שבחות האמונה נג��ו אבותינו מצורעים, עליינו לדעת בזכות מה קיבלו ישראל את התורה. כמו"כ יש להבהיר מה דאיתא בהגדה של פסח אילו קרכנו לפני הר טפי ולא נתן לנו את התורה דיין, וביארו בו דמעלת הקרבה להר טפי היו הא דפסקה והמתן, ויש לבאר מה היהת האתעדל"ח של ישראל שמכרחה פסקה זהה ומכל למדוד מה בכורת הכהנה בלילה הזה.

ויבואר ע"פ מאחוזיל (שכת פח). בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע באו ששים רוכוא של מלאכי השורת וכל אחד ואחד מישראל קשו לו שני כתמים אחד כנגדו ונעשה וזה גלויל שלא מצינו כדוגמיו בשום מקום. עוד אמרו זל בשעה שהקדימו ישראל נעשה לישמע יצמה בות קול ואמרה מי גילה לבני זו וזה שמלאכי הרשות משתמשין בו וכו'. מכל האמור ממשמע ודה גופא היהת הכהנה של ישראל, שהקדימו נעשה לנשמע, מכח זה זכו לקלכל את התורה. ויל' משמעות הענין שהקדימו נעשה, 46 ועיקר מעלהו היא לכך שו בחוי' הכתבות גמורה לפני הש"י. הקדמת נעשה לנשמע היינו שנעשה רצונו יתי' לאו שם מגני, אף קודם שנשמע, איננו עריכים כל להבך או להרגיש טעם במצוותו יתי' אלא נעשה מפני שכך ציינו ה. ומפני שבוה ביטולו